

Gemensamma anvisningar för inköp av arbetskläder/ skyddskläder/profilkläder

Motala kommun

Beslutsinstans: Kommunchefens ledningsgrupp
Datum: 2011-01-27
Reviderade instans: Personalchef
Datum:
Gäller från: 2011-02-01

Diarienummer: 11/PN 0015
Paragraf:
Diarienummer:
Paragraf:

Gemensamma anvisningar för inköp av arbetskläder/skyddskläder/profilkläder

Inledning

Motala kommuns bestämmelser för tillhandahållande/inköp av arbetskläder utgår från bestämmelserna i Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) och tillämplig skattelagstiftning. Grunden för bedömning av om skyddskläder/arbetskläder ska tillhandahållas finns i AFS medan skattelagstiftningen reglerar vad som ska gälla för att arbetskläder/profilkläder ska vara skattefria.

Det finns inte några regler som säger att arbetsgivaren ska stå för arbetskläder. Däremot är arbetsgivaren skyldig att tillhandahålla skyddskläder. Arbetsgivaren ska göra en analys för att ta reda på riskerna i arbetet och bedöma vilken personlig skyddsutrustning som eventuellt krävs. Det innebär att det är en bedömningsfråga från fall till fall när det gäller skyddskläder och skyddsskor.

Definitioner

Skyddskläder

Personlig skyddsutrustning som är avsedd att bäras eller hållas av en person till skydd mot en eller flera hälso- eller säkerhetsrisker. Exempelvis skydds- och överdragskläder, skor som arbetsgivaren tillhandahåller.

Arbetskläder

Kläder anpassade för arbetet för att skydda mot nedsmutsning eller stort slitage eller av andra arbetsmiljöskäl än rent skydd, för att ha enhetlig klädsel som varumärke eller för att synliggöra vem som är personal. Underkläder och skor kan inte komma i fråga för skattefrihet enligt Skatteverkets regler.

Profilkläder

Kläder som används och bärs i samband med representationsuppdrag för Motala kommun.

Kommungemensamma bestämmelser

1. Enhetschefs eventuella beslut om inköp av skyddskläder/arbetskläder ska följa bestämmelser i Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling och utan att skatteplikt uppkommer enligt skattelagstiftningens regler.
2. Vid inköp av skyddskläder/arbetskläder ska kommunens inköpsavtal följas
3. Fakturor ska konteras enligt anvisningar från ekonomifunktionen
4. Arbetskläder ska vara varaktigt märkta med klart synlig kommunlogotype
5. Skyddskläder/arbetskläder tillhör arbetsplatsen, vilket innebär att de ska lämnas kvar på arbetsplatsen när personal slutar vid enheten
6. Anställda svarar själva för tvätt och strykning av arbetskläder

För profilkläder gäller följande:

- Beslut om inköp av profilkläder kan endast tas av förvaltningschef
- Profilkläderna får totalt inte överstiga ett värde av 500 kr per tillsvidareanställd och år
- För att säkerställa att kläderna följer kommunens grafiska profil ska avstämning ske med Kommunledningsförvaltningens Informations- och marknadsföringsenhet

För övrigt gäller ovanstående punkter 1 till och med 6.

Arbetskyddsstyrelsens författningar (AFS)

AFS 2001:3 Användning av personlig skyddsutrustning

§ 4 Arbetsgivaren ska, utan kostnad för arbetstagaren, tillhandahålla den personliga skyddsutrustning som behövs för arbetet.

§ 7 Personlig skyddsutrustning ska vara avsedd för personligt bruk om det inte finns särskilda skäl för undantag. Om utrustningen används av mer än en person, ska åtgärder vidtas för att säkerställa att sådan användning inte skapar säkerhets-, hälso- eller hygienproblem för de olika användarna.

§ 9 Vid användning av personlig skyddsutrustning ska hänsyn tas till;

- a) arbetets varaktighet
- b) den psykiska och fysiska belastningen
- c) riskens omfattning och frekvens
- d) de särskilda förhållanden som råder på arbetsplatsen samt
- e) prestanda hos den aktuella personliga skyddsutrustningen

§12 Arbetsgivaren skall se till att den personliga skyddsutrustningen underhålls, kontrolleras, repareras och förvaras så att dess skyddseffekt och hygieniska standard bibehålls. Utrustning som skadats eller av annan anledning kan antas ha otillräcklig skyddseffekt får inte användas.

Behovet av skyddskläder kan regleras i flera AFS:ar än ovan nämnda.

Skattelagstiftningen

Om arbetsgivare vill tillhandahålla sina anställda ordinära klädesplagg, t.ex. jackor, kostymer, dräkter, skjortor, blusar och byxor, utan att skatteplikt ska uppkomma bör vissa krav vara uppfyllda. Kläderna bör;

1. utgöra arbetskläder, d v s de tillhandahålls för att användas i tjänsten,
2. vara **obligatoriska** att användas i tjänsten för den anställda (fastställd i policy o dyl)
3. vara avpassade för tjänsten, d v s plaggen bör vara enhetliga för viss personal eller ha någon annan särskild egenskap, och
4. vara försedda med arbetsgivarens namn eller logotyp så att de märkbart avviker från vanliga plagg.

För skattefrihet för sådana plagg ska **samtliga** nämnda förutsättningar vara uppfyllda.

Av förarbetena (prop. 1987/88:52 s. 58-59) framgår att man utöver uniform, som har till primärt syfte att utmärka en viss befattning eller vissa befogenheter, även avsåg att införa skattefrihet för skydds- och överdragskläder som på grund av arbetets beskaffenhet utsätts för stort slitage, kraftig nedsmutsning eller annars förbrukas osedvanligt snabbt. Vidare infördes skattefrihet för andra kläder som är avpassade för arbetet och inte lämpligen kan användas privat. Så angavs kunna vara fallet på grund av klädernas utformning, t.ex. snitt och färgsättning eller på grund av att de är särskilt utpräglade för det slags yrkesutövning det är fråga om, t.ex. kläder som ska användas inom livsmedels-, restaurang- och hotellnäringen eller i sjukvården. Skattefrihet bör dock inte generellt gälla för kläder av enhetlig typ som av tradition bärs av anställda i vissa verksamheter. Många gånger rör det sig i de fallen om kläder som med fördel kan användas privat.